

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/59/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122010025
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Hunák, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2023:6122010025.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Mikluša a členov senátu JUDr. Petra Hunáka, PhD. a JUDr. Ing. Miroslava Mandáka, na verejnom zasadnutí konanom dňa 17. augusta 2023, v trestnej veci obžalovaného C. H., stíhaného pre prečin zatajania veci podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., konajúc o odvolaní obžalovaného, voči rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/1/2022 zo dňa 02. 11. 2022, takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e), ods. 2 Tr. por. z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/1/2022 zo dňa 02. 11. 2022 vo výroku o treste odňatia slobody.

Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. obžalovaného C. H., nar. XX. XX. XXXX
o d s u d z u j e

podľa § 236 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, 4, 8 Tr. zák., § 39 ods. 1, 3 písm. e) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 12 (dvanásť) mesiacov.

Vo zvyšných častiach zostáva napadnutý rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica nedotknutý.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7T/1/2022 zo dňa 02. 11. 2022 bol obžalovaný C. H. uznaný za vinného z prečinu zatajania veci podľa § 236 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., a to za skutok, ktorého sa dopustil na tom skutkovom základe, že

dňa 06. 04. 2021 v čase okolo 10.00 h v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica na Sládkovičovej ulici č. 80, pri jeho prepúšťaní po skončení výkonu trestu, si prevzal finančné prostriedky vo výške 3 695,33 Eur, ktoré mu nepatrili a boli mu omylom vyplatené, načo bol telefonicky vyzvaný zástupcom poškodeného na vrátenie neoprávnene prevzatej finančnej hotovosti, na základe čoho dňa 14. 04. 2021 vrátil len časť omylom vyplatených finančných prostriedkov vo výške 1 000,00 Eur a následne dňa 18. 06. 2021 vrátil len časť omylom vyplatených finančných prostriedkov vo výške 115,25 Eur, čím spôsobil škodu pre poškodeného Ústav na výkon trestu odňatia slobody Banská Bystrica, IČO: 00 738 328, vo výške 2 580,08 Eur.

Za túto trestnú činnosť mu Okresný súd Banská Bystrica podľa § 236 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 4 Tr. zák., § 46 Tr. zák. s poukazom na § 42 ods. 3 Tr. zák. uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 24 (dvadsiatich štyroch) mesiacov. Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. ho pre výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd obžalovanému uložil povinnosť nahradiť poškodenému Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, so sídlom Sládkovičova 80, P. O. BOX 109, 974 05 Banská Bystrica, škodu v celkovej výške 2 580,08 Eur.

Nakoľko sa obžalovanému nepodarilo doručovať zásielky na ním uvedenú adresu, ako ani na iné adresy, na ktorých sa mal nachádzať, samosudca Okresného súdu Banská Bystrica dňa 16. 03. 2023 vydal opatrenie, na základe ktorého sa proti obžalovanému konalo ako proti ušlému a ustanovil mu obhajcu.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný prostredníctvom svojho obhajcu v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že odvolanie podáva čo do výroku o treste, nakoľko trest považuje za nesprávny a nezákonný. Uviedol, že súd dôsledne nezohľadnil všetky zásady pre ukladanie trestu, pretože neprihliadol na spôsob spáchania trestného činu, keď v konaní obžalovaného absentoval úmysel spáchať trestný čin, nakoľko obžalovaný ani nevedel, že sa trestného činu dopúšťa. Do tejto situácie sa nedostal vlastným zavinením, počas celého výkonu trestu pracoval a na jeho konto mu bola pripisovaná odmena a peniaze mu posielala aj priateľka, a keďže dobre zarábala, myslel si, že peniaze sú od nej. Pri prepustení z výkonu trestu mu bol vyplatený stav konta stanovený ústavom, čo len potvrdil svojím podpisom. O tom, že nepoznal stav svojho konta svedčí aj jeho reakcia pri preberaní finančných prostriedkov, kedy sa správal sebaisto, výška vyplatených prostriedkov ho neprekvapila. Po kontaktovaní ústavom vrátil dokopy 1 115,25 €, dobrovoľne sa stretol s poškodeným, uznal dlh, písomne si dohodol splátkový kalendár, uhradil jednu splátku a mal v úmysle vrátiť aj zvyšok neoprávnene vyplatenej sumy. Toto je možné chápať ako poľahčujúcu okolnosť, nakoľko spolupracoval a komunikoval s poškodeným, nevyhýbal sa mu. Vysvetlil, prečo dočasne nemohol platiť splátky, hoci to chcel. Vzhľadom na uvedené považuje uložený trest za neprimerane prísny, neefektívny a nespravodlivý a účel trestu by naplnil aj trest kratšieho trvania a preto navrhuje, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a vo veci sám rozhodol.

Na verejnom zasadnutí krajský prokurátor uviedol, že napadnutý rozsudok považuje vo všetkých výrokoch za zákonný a správny a navrhol odvolanie obžalovaného zamietnuť ako nedôvodné.

Naproti tomu obhajca zotrval na dôvodoch odvolania zo dňa 30. 03. 2023, bola podľa neho naplnená poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. n) Tr. zák., poľahčujúca okolnosť podľa § 36 písm. a) Tr. zák. síce naplnená nebola, ale obžalovaný sa jej priblížil, kedy je možné uviesť, že páchal tento čin v ospravedliteľnom tiesnivom konaní bezprostredne po tom, ako bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Čo sa týka vrátenia peňazí je zjavná jeho snaha vrátiť tieto finančné prostriedky tým, že zaplatil jednu splátku, je teda možné uviesť, že bol v tiesni a preto neuhradil ďalšie, mal by mu byť uložený podmienkový trest odňatia slobody, aby sa obžalovaný zamestnal a dlh splatil. Preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok vo výroku o treste zrušil a vo veci sám rozhodol.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe podaného odvolania obžalovaného zistil, že toto bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote, proti rozhodnutiu, proti ktorému bolo prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutého výroku rozsudku, proti ktorému obžalovaný podal odvolanie a preskúmal tiež správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané prihliadal i pre prípad, ak by tieto odôvodňovali podanie dovolania v zmysle § 371 ods. 1 Tr. por. Po uvedenom procesnom postupe odvolací súd dospel k záveru, že odvolanie obžalovaného bolo podané dôvodne.

Krajský súd na úvod konštatuje, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre svoje rozhodnutie. V súlade s § 168 ods. 1 Tr. por. v odôvodnení rozsudku uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov, najmä, ak si vzájomne odporovali. Z odôvodnenia je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou, akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu. Odôvodnenie rozhodnutia je teda zrozumiteľné, logické a presvedčivé, pričom sa v ňom prvostupňový súd vysporiadal so všetkými podstatnými okolnosťami, jednak vo vzťahu k otázke viny, ako aj vo vzťahu k otázke trestu. V podrobnostiach preto krajský súd poukazuje na odôvodnenie rozsudku na strane 6 až 9, s ktorým sa v plnej miere stotožnil a bolo by nadbytočné odôvodnenie v tejto súvislosti na tomto mieste znovu opakovať.

Krajský súd však preskúmavajúc zákonnosť a odôvodnenosť výroku o treste dospel k inému záveru, ako okresný súd. Krajský súd na rozdiel od okresného súdu je toho názoru, že v danom prípade je namieste obžalovanému uložiť miernejší trest, nakoľko trest uložený okresným súdom by u obžalovaného síce mohol naplniť svoj účel, ale nenaplňal by zásady ukladania trestov.

Podľa § 34 ods. 1 Tr. zák., trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods. 4 Tr. zák., pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 39 ods. 1 Tr. zák., ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatela má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatela neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatelovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom.

Podľa § 39 ods. 3 písm. e) Tr. zák., pri ukladaní trestu pod zákonom ustanovenú trestnú sadzbu však súd nesmie uložiť trest odňatia slobody kratší ako šesť mesiacov, ak je v osobitnej časti tohto zákona dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody menej ako päť rokov.

Čo sa týka výroku o treste, krajský súd dospel k záveru, že trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov, je neprimerane prísny. Druh a výmera trestu musia byť súdom v každom konkrétnom prípade stanovené tak, aby zodpovedali všetkým okolnostiam a zvláštnostiam daného prípadu. V zmysle § 34 ods. 4 Tr. zák., je súd povinný pri ukladaní trestu prihliadať, okrem ďalších skutočností, aj na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, či pohnútku. Primeranosť a individualizácia trestu tak núti súd prihliadať na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, a teda bráni mechanickému postupu pri rozhodovaní o treste. Krajský súd preto zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o treste a uložil obžalovanému trest odňatia slobody za aplikácie § 39 ods. 1, ods. 3 písm. e) Tr. zák. vo výmere 12 mesiacov. Pri ukladaní trestu odvolací súd prihliadol na špecifickosť tohto konkrétneho prípadu a to tú, že obžalovanému boli finančné prostriedky dobrovoľne vydané predmetným ústavom na výkon trestu odňatia slobody. V prípade, že by mu tento ústav dané finančné prostriedky nevydal, k spáchaniu daného trestného činu by s pravdepodobnosťou hraničiacou s istotou nedošlo. Nutné je však poukázať na zavedenú rozhodovaciu prax, v zmysle ktorej sa vec môže dostať do páchatelovej moci omylom, či už v dôsledku omylu oprávnenej osoby, alebo omylu niekoho ďalšieho, resp. aj v dôsledku vlastného omylu páchatela (napríklad výmena batožiny), v ktorej situácii sa páchatel trestného činu zatajenia veci dopustí v čase, keď zistí, že ide o vec, ktorá mu nepatrí, a rozhodne sa prisvojiť si ju (porovnaj aj R 17/1980, R 15/1987). Je tak nepochybné, že obžalovaný sa dozvedel o tom, že dané finančné prostriedky mu nepatria najneskôr v čase, keď mu to bolo oznámené ústavom na výkon trestu. Krajský súd prihliadol pri zvažovaní druhu a výmery trestu prihliadol aj na tú skutočnosť, že obžalovaný vyvinul snahu vrátiť, aspoň čiastočne, neprávom prevzaté finančné prostriedky, súhlasil s uznaním dlhu a splátkovým kalendárom. K obžalovaným tvrdenej poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. n) Tr. zák. ktorej hodnotenie významu závisí predovšetkým od toho, aké iné možnosti, okrem pomoci obžalovaného, mali orgány činné v trestnom konaní na objasnenie trestného činu, krajský súd uvádza, že v danom prípade táto poľahčujúca okolnosť naplnená nebola, nakoľko orgány činné v trestnom konaní sa v dôkaznej núdzi nenachádzali. Taktiež k tvrdenému priblíženiu sa k naplneniu poľahčujúcej okolnosti podľa § 36 písm. a) Tr. zák. krajský súd uvádza, že z ničoho nevyplýva, že by obžalovaný spáchal skutok v ospravedliteľnom silnom citovom rozrušení a navyše má v registri trestov 29 záznamov, tzn. s výkonom nepodmienečného trestu má bohaté skúsenosti. Krajský súd preto dospel k záveru, že trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov je pre ochranu spoločnosti, nápravu obžalovaného, ako aj z pohľadu generálnej a individuálnej prevencie postačujúci, pričom dostatočne zabezpečí jeho prevýchovu a zároveň takýto trest postihne len obžalovaného.

Vzhľadom k tomu, že obžalovaný má v odpise z registra trestov už 29 záznamov, v minulosti mu boli opakovane uložené aj tresty nespojené s odňatím slobody, ktoré neboli efektívne a zjavne nenaplnili svoj účel, by uloženie podmieneného trestu ani v predmetnom prípade nebolo efektívne.

Na tomto mieste krajský súd poukazuje na to, že povinnosťou odôvodňovať rozhodnutie nemôže byť ponímaná v takom zmysle, že je potrebné vysporiadať sa s každým argumentom. Podľa rozhodnutia ESĽP vo veci Helle verzus Fínsko z 19. decembra 1998 sa odvolací súd pri potvrdení prvostupňového rozhodnutia (zamietnutí odvolania) v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia súdu nižšieho stupňa. Podľa doterajšej judikatúry Ústavného súdu z citovaných článkov Ústavy a Dohovoru však nemožno vyvodzovať, že dôvody uvedené súdom sa musia zaoberať zvlášť každým bodom, ktorý niektorý z účastníkov konania môže považovať za zásadný pre svoju argumentáciu (mutatis mutandis I.ÚS 56/01).

Podľa § 322 ods. 3 Tr. por., odvolací súd rozhodne sám rozsudkom vo veci, ak možno nové rozhodnutie urobiť na podklade skutkového stavu, ktorý bol v napadnutom rozsudku správne zistený alebo doplnený dôkazmi vykonanými pred odvolacím súdom. V neprospech obžalovaného môže odvolací súd zmeniť napadnutý rozsudok len na základe odvolania prokurátora, ktoré bolo podané v neprospech obžalovaného; vo výroku o náhrade škody tak môže urobiť aj na podklade odvolania poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

Krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutého výroku rozsudku z vyššie uvedených dôvodov na základe podaného odvolania obžalovaného, považujúc ho za dôvodné, podľa § 322 ods. 3 Tr. por. po zrušení napadnutého rozsudku vo výroku o uloženom treste odňatia slobody sám vo veci rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Rozsudok bol prijatý senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici jednomyseľne (§ 163 ods. 4 Tr. por.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok nie je prípustný.